

De tekst en vertaling door Marcel Sijm

La Voix Humaine

La scène, représente l'angle d'une chambre de femme; une petite table avec une téléphone. On sonne.

La Femme:

Allô, allô!

-

Mais non Madame, nous sommes plusieurs sur la ligne, raccrochez. Vous êtes avec une abonnée.

-

Mais, Madame, raccrochez vous-même. Allô, Mademoiselle!

-

Mais non, ce n'est pas le docteur Schmit. Zéro huit, pas zéro sept. Allô! C'est ridicule! On me demande; je ne sais pas.

on sonne

Allô!

-

Mais, Madame, que voulez vous que je fasse? Comment, ma faute? Pas du tout.

Allô, Mademoiselle!

-

Dites à cette dame de se retirer.

elle raccroche

on sonne

Allô, c'est toi?

-

Oui, très bien. C'était un vrai supplice de t'entendre à travers de tout ce monde...

-

Oui...

-

Oui...

-

Non...c'est une chance... Je rentre il y a dix minutes. Tu n'avais pas encore appelé?

-

Ah!

-

Non, non. J'ai diné dehors, chez Marthe. Il doit être onze heures un quart. Tu est chez toi?

-

Alors regarde la pendule électrique.

-

C'est ce que je pensais.

-

Oui, oui, mon chéri.

-

Hier soir? Hier soir je me suis couchée tout de suite et comme je ne pouvais pas m'endormir, j'ai pris un comprimé.

-

Non, un seul, à neuf heures. J'avais un peu mal à la tête, mais je me suis secoué.

Marthe est venue. Elle a déjeuné avec moi.

J'ai fait des courses. Je suis rentrée à la maison.

J'ai...

-

Quoi? Très forte...

J'ai beaucoup, beaucoup de courage....

-

De Menselijke Stem

De scène stelt de kamer voor van een vrouw, er is een klein tafeltje met een telefoon. De telefoon gaat over.

De Vrouw:

Hallo, hallo!

-

Maar nee, mevrouw, er zijn er meer op deze lijn, hangt U op. U spreekt met een abonnee.

-

Maar mevrouw, hangt U zelf op.

Hallo, Juffrouw!

-

Nee, dit is niet bij Dokter Smit! Nul acht, niet nul zeven. Hallo! Dit is belachelijk! Er wordt gebeld, ik weet het ook niet.

de telefoon gaat over

Hallo!

-

Maar mevrouw, wat wilt U dat ik doe?

Hoezo mijn fout? Helemaal niet.

Hallo, Juffrouw!

-

Zeg deze mevrouw op te hangen!

zij hangt op

de telefoon gaat over

Hallo, ben jij dat?

-

Ja, heel goed. Dat was een ware beproeving om je door iedereen heen te pakken te krijgen...

-

Ja...

-

Ja...

-

Nee...dat is een geluk... Ik ben net tien minuten thuis. Je had nog niet gebeld?

-

O!

-

Nee, nee. Ik heb buitenshuis gegeten, bij Marthe. Het moet kwart over elf zijn. Ben je thuis?

-

Nou, kijk dan op de elektrische klok.

-

Dat is wat ik dacht.

-

Ja, ja, lieveling.

-

Gisteravond? Gisteravond ben ik onmiddelijk gaan slapen en omdat ik niet kon inslapen heb ik een pil genomen.

-

Nee, eentje maar, om negen uur. Ik had een beetje hoofdpijn, maar ik heb mij vermand.

Marthe is gekomen. Zij heeft met mij ontbeten.

Ik heb boodschappen gedaan. Ik ben weer naar huis gegaan. Ik heb...

-

Wat? Heel sterk...

Ik ben heel, heel flink....

-

Après? Après je me suis habillée, Marthe est venue me prendre. Je rentre de chez elle. Elle a été parfaite.
-
Elle a cet air, mais elle ne l'est pas.
-
Tu avais raison, comme toujours.
-
Ma robe rose... Mon chapeau noir.
-
Oui, j'ai encore mon chapeau sur la tête. Et toi? tu rentres?
-
Tu es resté à la maison?
-
Quel procès?
-
Ah, oui. Allô! Chéri... Si on coupe, redemande-moi tout de suite. Allô!
-
Non, je suis là.
-
Le sac? Tes lettres et les miennes. Tu peut le faire prendre quand tu veux.
-
Un peut dur.... Je comprends.
-
Oh! mon chéri, ne t'excuse pas, c'est très naturel et c'est moi qui suis stupide. Tu est gentil.... tu est gentil.
-
Moi non plus, je ne me croyais pas si forte.
-
Quelle comédie? Allô!
-
Qui? Que je te joue la comédie, moi! Tu me connais, je suis incapable de prendre sur moi.
-
Pas du tout...
-
Pas du tout. Très calme. Tu l'entendrais.
-
Je dis: tu l'entendrais. Je n'ai pas la voix d'une personne qui cache quelque chose.
-
Non. J'ai décidé d'avoir du courage et j'en aurai. J'ai ce que je mérite. J'ai voulu être folle et avoir un bonheur fou.
-
Chéri, écoute...allô!
-
Chéri. Laisse...allô! Laisse moi parler. Ne t'accuse pas. Tout est ma faute.
-
Si, si. Souviens-toi du dimanche de Versailles et du pneumatique.
-
Ah! Alors! C'est moi qui ai voulu venir, c'est moi qui t'ai fermé la bouche, c'est moi qui t'ai dit que tout m'était égal.
-
Non, non, là tu est injuste. J'ai...

Daarna? Daarna heb ik mij aangekleed. Marthe is mij komen ophalen. Ik kom net bij haar vandaan. Zij is geweldig geweest.
-
Zo lijkt ze, maar zo is ze niet.
-
Je hebt gelijk, zoals altijd.
-
Mijn roze japon... Mijn zwarte hoed.
-
Ja, ik heb mijn hoed nog op. En jij? Je komt ook net thuis?
-
Je bent thuis gebleven?
-
Welk proces?
-
O, ja. Hallo! Schat, als we afgebroken worden, bel me dan meteen terug. Hallo!
-
Nee, ik ben hier.
-
De tas, jouw brieven en de mijne. Je kunt ze halen wanneer je wilt.
-
Een beetje moeilijk... Ik begrijp het.
-
Oh! Liefeling, verontschuldig je niet, dat is heel normaal en ik ben degene die stom is. Jij bent lief... Jij bent lief.
-
Ik ook niet, ik had ook niet gedacht dat ik me zo goed zou houden.
-
Wat voor komedie? Hallo!
-
Wie? Dat ik komedie speel, ik! Je kent me, ik kan me niet anders voordoen dan ik ben.
-
Helemaal niet...
-
Helemaal niet... Heel rustig. Je zou het horen.
-
Ik zei: je zou het horen. Ik heb niet de stem van iemand die iets te verbergen heeft.
-
Nee, ik heb besloten flink te zijn en dat zal ik ook. Ik heb gekregen wat ik verdiende. Ik had gek willen zijn en een waanzinnig geluk hebben.
-
Liefeling, luister...hallo!
-
Liefste. Laat me...hallo! Laat het me uitleggen. Ik beschuldig je niet. Alles is mijn fout.
-
Ja, ja. Herinner je je de zondagen in Versaille nog, en de buizen-telegrambriefjes.
-
Ah! Kom! Ik was het die had willen komen, ik was het die je de mond snoerde, ik was het die zei dat het me niet kon schelen.
-
Nee, nee, daar zit je fout. Ik heb...

J'ai téléphoné la première, un mardi.
J'en suis sûre. Un mardi vingt-sept. Tu penses bien que je connais ces dates par coeur...
-
Ta mère? Pourquoi? Ce n'est vraiment pas la peine.
-
Je ne sais pas encore.
-
Oui, peut-être.
-
Oh! non, sûrement pas tout de suite, et toi?
-
Demain? Je ne savais pas que c'était si rapide.
Alors, attends, c'est très simple: demain matin le sac sera chez la concierge. Joseph n'aura qu'à passer le prendre.
-
Oh! Moi, tu sais, il est possible que je reste, comme il est possible que j'aille passer quelques jours à la campagne, chez Marthe.
-
Oui, mon chéri...mais oui, mon chéri...
-
Allô! et comme ça? Pourtant je parle très fort. Et là, tu m'entends?
-
Je dis: et là, tu m'entends?
-
C'est drôle parce que moi je t'entends comme si tu étais dans la chambre. Allô! Allô! Allons, bon! Maintenant c'est moi qui n'entends plus.
-
Si, mais très loin, très loin. Toi, tu m'entends.
-
C'est chacun son tour.
-
Non, très bien. J'entends même mieux que tout à l'heure, mais ton appareil résonne. On dirait que ce n'est pas ton appareil.
-
Je te vois, tu sais.
-
Quel foulard? Le foulard rouge.
Tu as tes manches retroussées.
-
Ta main gauche? Le récepteur.
-
Ta main droite? Ton stylographe. Tu dessines sur le buvard, des profils, des coeurs, des étoiles.
-
Ah! Tu ris. J'ai des yeux à la place des oreilles.
-
Oh! Non, mon chéri, surtout ne me regarde pas. Peur? Non, je n'aurai pas peur....c'est pire. Enfin je n'ai plus l'habitude de dormir seule.
-
Oui, oui, oui, je te promets, je te promets, tu es gentil.
-
Je ne sais pas. J'évite de me regarder. Je n'ose plus allumer dans le cabinet de toilette. Hier, je me suis trouvé nez à nez avec une vieille dame...
-
Non, non! Une vieille dame avec des cheveux blancs et une foule de petites rides.
-

Ik heb als eerste getelefoneerd, op een dinsdag.
Ik weet het zeker. Dinsdag de zeventwintigste.
Je weet heel goed dat ik die data uit mijn hoofd ken...
-
Je moeder? Waarom? Dat is zeker niet de moeite.
-
Ik weet het nog niet.
-
Ja, misschien.
-
O, nee, zeker niet meteen. En jij?
-
Morgen? Ik wist niet dat het al zo snel was.
Goed, wacht, het is heel simpel: morgen zal de tas bij de huismeester staan. Joseph hoeft niets anders te doen dan hem op te halen.
-
O. Ik. Weet je, het is mogelijk dat ik thuisblijf, maar het kan ook zijn dat ik een paar dagen naar buiten de stad ga, in Marthe's huis.
-
Ja, mijn schat... natuurlijk, mijn schat...
-
Hallo! En zo? Ik praat anders zeer luid. En zo, hoor je me zo?
-
Ik zei: hoor je me zo?
-
Dat is vreemd, want ik hoor je alsof je hier in de kamer bent. Hallo! Hallo! Nou zeg! Nu hoor ik niets meer.
-
Ja, maar heel ver weg, heel ver. Hoor jij me?
-
Ieder op zijn beurt.
-
Nee, heel goed. Ik hoor je zelfs beter als daarnet, maar je toestel galmt. Men zou zeggen dat het niet jouw toestel is.
-
Ik zie je voor me, weet je.
-
Welke das? Je rode das.
Je hebt je mouwen opgestroopt.
-
Je linkerhand? De hoorn!
-
Je rechterhand? Je vulpen. Je tekent op een kladblok, gezichten, harten, sterren.
-
Ha! Je lacht. Ik heb ogen op de plaats van mijn oren.
-
O, nee, mijn schat, kijk vooral niet naar mij!
Bang? Nee, ik zal niet bang zijn....het is erger. Tenslotte ben ik niet gewoon alleen te slapen.
-
Ja, ja, ja, ik beloof het, ik beloof het, je bent lief.
-
Ik weet het niet. Ik vermijd om naar mijzelf te kijken. Ik durf het licht in de badkamer niet aan te doen. Gister stond ik oog in oog met een oude vrouw...
-
Nee, nee! Een oude vrouw met witte haren en vol met kleine rimpeltjes.
-

Tu es bien bon, mais mon chéri, une figure admirable, c'est pire que tout, c'est pour les artistes. J'aimais mieux quand tu disais: regardez-moi cette vilaine petite gueule!

-
Oui, cher monsieur! Je plaisantais.

-
Tu est bête... Heureusement que tu es maladroit et que tu m'aimes. Si tu ne m'aimais pas et si tu étais maladroit, le téléphone deviendrait une arme effrayante. Une arme qui ne laisse pas de traces, qui ne fait pas du bruit.

-
Moi. méchante? Allô! Allô, chéri...où es tu?
Allô, allô, Mademoiselle, allô, Mademoiselle,
on coupe.

*elle raccroche
on sonne*

Allô, c'est toi?

-
Mais non, Mademoiselle. On m'a coupé...

-
Je ne sais pas... c'est à dire....

-
Si, attendez.... Auteuil zéro quatre virgule sept. Allô!

-
Pas libre?

Allô, Mademoiselle, il me redemande.

-
Bien.

*elle raccroche
on sonne*

Allô!

-
Auteuil zéro quatre virgule sept? Allô! C'est vous, Joseph?

-
C'est Madame.

On nous avait coupés avec Monsieur.

-
Pas là?

-
Oui, oui, il ne rentre pas ce soir.... C'est vrai, je suis stupide! Monsieur me téléphonait d'un restaurant, on a coupé et je redemande son numéro...Excusez moi, Joseph.

-
Merci, merci. Bonsoir, Joseph.

*elle raccroche
on sonne*

Allô!

-
Ah! Chéri! C'est toi? On avait coupé.

-
Non, non. J'attendais. On sonnait, je décrochais et il n'y avait personne.

-
Sans doute...

-
Bien sûr....

-
Tu as sommeil? Tu es bon d'avoir téléphoné, très bon.

-
Non, je suis là.

-
Quoi? Pardonne, c'est absurde.

Je bent een lekkere, maar lieveling, een bewonderenswaardig figuur, dat is het ergst, dat is voor artiesten. Ik had liever dat je tegen me zei: kijk dat oude smoel toch eens aan!

-
Ja, meneertje! Ik maak maar een grapje.

-
Hoe dom van je... Gelukkig dat je onhandig bent en dat je van me houdt. Als je niet van mij hield en je was handig, dan zou de telefoon een vreselijk wapen zijn. Een wapen dat geen sporen nalaat, dat geen geluid maakt.

-
Ik. Ondeugend? Hallo! Hallo, schat...waar ben je?
Hallo, hallo, Juffrouw, hallo, Juffrouw, we worden afgebroken.

*zij hangt op
de telefoon gaat*

Hallo, ben jij dat?

-
Maar nee, Juffrouw. Ik ben afgesneden.

-
Ik weet het niet...dat is te zeggen....

-
Ja, wacht.... Auteuil nul vier komma zeven. Hallo!

-
Niet vrij?

Hallo, Juffrouw, hij is mij aan het terugbellen.

-
Goed.

*zij hangt op
de telefoon gaat over*

Hallo!

-
Auteuil nul vier komma zeven? Hallo! Ben jij dat, Joseph?

-
Het is Mevrouw.

De verbinding met Mijnheer werd verbroken.

-
Niet daar?

-
Ja, ja, hij komt vanavond niet thuis.... Dat is waar, ik ben dom! Meneer heeft me vanuit een restaurant gebeld, we werden verbroken en ik heb zijn nummer gevraagd.... Sorry, Joseph.

-
Dank je, dank je. Goedenavond, Joseph.

*zij hangt op
de telefoon gaat over*

Hallo!

-
Ah! Schat! Ben jij het? We zijn verbroken.

-
Nee, nee. Ik wachtte. Men belde, ik heb opgenomen en er was niemand.

-
Zonder twijfel...

-
Natuurlijk....

-
Je hebt slaap? Aardig dat je gebeld hebt, heel aardig.

-
Nee, ik ben er nog.

-
Wat? Sorry, maar dat is absurd.

Rien, rien, je n'ai rien. Je te jure que je n'ai rien.

-

C'est pareil.

-

Rien du tout. Tu te trompes. Seulement, tu comprends, on parle, on parle... Ecoute, mon amour. Je ne t'ai jamais menti.

-

Oui, je sais, je sais, je te crois, j'en suis convaincue...

-

Non, ce n'est pas ça, c'est parce que je viens de te mentir. Là, au téléphone, depuis un quart d'heure, je te mens. Je sais bien que je n'ai plus aucune chance à attendre, mais mentir ne porte pas la chance. Et puis je n'aime pas te mentir, je ne peux pas, je ne veux pas te mentir, même pour ton bien. Oh!

-

Rien de grave, mon chéri. Seulement je mentais en te décrivant ma robe et en te disant que j'avais diné chez Marthe... Je n'ai pas diné, je n'ai pas ma robe rose. J'ai un manteau sur ma chemise, parce qu'à force d'attendre ton téléphone, à force de regarder l'appareil, de m'asseoir, de me lever, de marcher de long en large, je devenais folle! Alors j'ai mis un manteau et j'allais sortir, prendre un taxi, me faire mener sous tes fenêtres, pour attendre...

-

Eh bien! Attendre je ne sais quoi.

-

Tu as raison.

-

Si, je t'écoute....Je serai sage, je répondrai à tout, je te jure.

-

Ici....

-

Je n'ai rien mangé. Je ne pouvais pas. J'ai été très malade. Hier soir, j'ai voulu prendre un comprimé pour dormir; je me suis dit que si j'en prenais plus, je dormirais mieux et que je les prenais tous, je dormirais sans rêve, sans réveil, je serai morte. J'en ai avalé douze dans de l'eau chaude. Comme une masse. Et j'ai eu un rêve. J'ai rêvé ce qui est. Je me suis réveillée toute contente parce que c'était un rêve, et quand j'ai su que c'était vrai, que j'étais seule, que je n'avais pas la tête sur ton cou, j'ai senti que je ne pouvais pas vivre.

-

Légère, légère et froide et je ne sentais plus mon coeur battre et la mort était longue à venir et comme j'avais une angoisse épouvantable au bout d'une heure j'ai téléphoné à Marthe. Je n'avais pas le courage de mourir seule. Chéri..... chéri.....

-

Il était quatre heures du matin. Elle est arrivée avec le docteur qui habite son immeuble. J'avais plus de quarante. Le docteur a fait une ordonnance et Marthe est restée jusqu'à ce soir. Je l'ai suppliée de partir parce que tu m'avais dit que tu téléphonerais et j'avais peur qu'on m'empêche de te parler.

-

Très, très bien. Ne t'inquiète pas. Allô! Je croyais qu'on avait coupé.

-

Niets, niets, er is niets. Ik zweer je, er is niets.

-

Dat is hetzelfde.

-

Helemaal niets. Je vergist je. Alleen, weet je, men praat, men praat... Luister, mijn lief. Ik heb je nooit belogen.

-

Ja, ik weet het, ik weet het, ik geloof je, ik ben ervan overtuigd...

-

Nee, dat is 't niet, het is dat ik tegen jou gelogen heb. Zojuist, aan de telefoon, een kwartier terug heb ik tegen je gelogen. Ik weet heel goed dat er voor mij geen geluk meer is weggelegd, maar liegen brengt zeker geen geluk. En verder houd ik niet van liegen. Ik wil, ik kan niet tegen je liegen, zelfs niet voor je bestwil. Oh!

-

Niets ernstigs, lieveling. Ik loog alleen in het beschrijven van mijn jurk en door te zeggen dat ik bij Marthe heb gedineerd. Ik heb niet gegeten, ik heb niet mijn roze jurk aan. Ik heb een jas aan over mijn hemd, omdat ik, gedwongen wachtend op jouw telefoontje, gedwongen om naar het toestel te staren, te gaan zitten, op te staan, te ijsberen, helemaal gek werd. Dus heb ik een jas gepakt en wou ik weggaan, een taxi pakken, onder je raam gaan staan en wachten....

-

Wel! Wachten op ik weet niet wat.

-

Je hebt gelijk.

-

Ja, ik hoor je.... Ik zal verstandig zijn, ik sta er voor in, ik zweer het je.

-

Hier....

-

Ik heb niets gegeten. Ik kon niet. Ik ben erg ziek geweest. Gisteravond heb ik een pil willen nemen om te slapen; ik zei tegen mezelf dat als ik er meer zou nemen ik beter zou slapen en dat als ik ze allemaal zou nemen, ik zonder dromen zou slapen, zonder wakker te worden, ik dood zou zijn. Ik heb er twaalf doorgeslikt in warm water. Als een blok. En ik heb een droom gehad. Een droom van hoe het is. Ik ben helemaal gelukkig wakker geworden omdat het een droom was, en toen ik beseftte dat het waar was, dat ik alleen was, dat ik mijn hoofd niet meer in je hals had, heb ik gevoeld dat ik niet meer kon leven.

-

Licht, licht en koud en ik voelde mijn hart niet meer kloppen en ik zag de dood van verre komen en daar ik een verschrikkelijke angst had heb ik na een uur Marthe gebeld. Ik had niet de moed om alleen te sterven. Liefste....liefste....

-

Het was vier uur 's nachts. Zij is gekomen met de dokter die in haar flat woont. Ik had meer dan veertig graden. De dokter heeft een recept geschreven en Marthe is tot vanavond gebleven. Ik heb er op gestaan, dat ze ging, omdat jij me gezegd had dat je zou bellen en ik was bang, dat ze mij niet met jou wou laten praten.

-

Heel, heel goed. Maak je niet ongerust.

Hallo! Ik dacht dat men ons afgebroken had.

-

Tu est bon, mon chéri. Mon pauvre chéri à qui j'ai fait du mal.

Oui, parle, parle, dis n'importe quoi. Je souffrais à me rouler par terre et il suffit que tu parles pour que je me sente bien, que je ferme les yeux. Tu sais, quelquefois quand nous étions couchés et que j'avais ma tête à sa petite place contre ta poitrine, j'entendais ta voix, exactement la même que ce soir dans l'appareil.... Allô! J'entends de la musique!

Je dis, j'entends de la musique!

Eh bien, tu devrais cogner au mur et empêcher ces voisins de jouer du gramophone à des heures pareilles.
très long silence

C'est inutile. Du reste le docteur de Marthe reviendra demain. Ne t'inquiète pas.

Mais oui... Elle te donnera des nouvelles.

Quoi?

Oh! Si, mille fois mieux. Si tu n'avais pas appelé, je serais morte.

Pardonne moi. Je sais que cette scène est intolérable et que tu as bien de la patience, mais comprends moi, je souffre, je souffre. Ce fil, c'est le dernier qui me rattache encore à nous.

Avant-hier soir? J'ai dormi. Je m'étais couchée avec le téléphone...

Non, non. Dans mon lit.

Oui, je sais. Je suis très ridicule, mais j'avais le téléphone dans mon lit et malgré tout, on est relié par le téléphone.

Parce que tu me parles. Voilà cinq ans que je vis de toi, que tu es mon seul air respirable, que je passe mon temps à t'attendre, à te croire mort si tu es en retard, à mourir de te croire mort, à revivre quand tu entres et quand tu es là, enfin, à mourir de peur que tu partes. Maintenant j'ai de l'air parce que tu me parles.

C'est entendu, mon amour; j'ai dormi parce que c'était la première fois. Le premier fois on dort. Ce qu'on ne supporte pas c'est la seconde nuit, hier, et la troisième, demain et des jours à faire quoi, mon Dieu? Et...et en admettant que je dorme, après le sommeil il y a des rêves et le réveil et manger et se lever et se laver et sortir et aller où?

Mais, mon pauvre chéri, je n'ai jamais eu rien d'autre à faire que toi.

Marthe a sa vie organisée. Seule.

Voilà deux jours qu'il ne quitte pas l'anti-chambre. J'ai voulu l'appeler, le caresser. Il refuse qu'on le touche. Un peu plus, il me mordrait.

Je bent lief, mijn schat. Mijn arme schat die ik pijn gedaan heb.

Ja, praat, praat, maakt niet uit wat. Ik kan kan over de grond rollen van de ellende, en het volstaat dat je tegen me praat om me weer goed te voelen, dat ik mijn ogen sluit. Weet je, soms wanneer we gingen slapen en ik had mijn hoofd op dat kleine plekje op je borst, hoorde ik je stem, precies hetzelfde als nu door de telefoon..... Hallo! Ik hoor muziek!

Ik zei, ik hoor muziek!

Wel, klop dan tegen de muur en belet je burens om de grammofoon op dit uur van de dag te spelen.
zeer lange stilte

Dat is niet nodig. Trouwens, de dokter van Marthe komt morgen terug. Maak je niet ongerust.

Jazeker... Zij zal je de nieuwtjes wel vertellen.

Wat?

O, ja. Duizend maal beter. Als je niet gebeld had dan was ik nu dood geweest.

Vergeef me. Ik weet dat deze scène voor jou niet te tolereren is en dat je al zoveel geduld hebt, maar begrijp me, ik lijd, ik lijd. Deze draad, dat is het laatste dat ons nog verbindt.

Eergisteravond? Heb ik geslapen. Ik ben naar bed gegaan met de telefoon...

Nee, nee. In mijn bed.

Ja, ik weet het, ik ben belachelijk, maar ik had de telefoon bij mij in bed, en ondanks alles blijf je verbonden door de telefoon.

Omdat je met me praat. Kijk aan, vijf jaar dat ik nu met je omga, dat jij mijn enige adem bent, dat ik mijn tijd slijt met wachten, te denken dat je dood bent als je laat komt, te sterven omdat ik denk dat je dood bent, om weer op te leven als je komt, eindelijk, te sterven uit angst dat je weer weggaat. Nu heb ik lucht, omdat je tegen me praat.

Dat is logisch, schat, ik heb geslapen omdat het de eerste nacht was. De eerste slaapt men. Wat niet te verdragen is, is de tweede nacht, gisteren, en de derde, morgen en al die dagen om weet ik niet wat te doen, mijn God? En...en stel dat ik slaap, na de slaap zijn er de dromen, en het wakker worden en het eten en het opstaan en het wassen en het naar buiten gaan, het gaan waarheen?

Maar, mijn lieve schat, ik heb nooit iets anders te doen gehad dan jou.

Marthe heeft haar leven op orde. Op haarzelf.

Hij komt al twee dagen niet meer uit de voorkamer. Ik heb hem willen roepen, hem aanhalen. Hij laat zich niet aanraken. Nog even en hij bijt me.

Oui, moi! Je te jure qu'il m'effraye. Il ne mange plus. Il ne bouge plus. Et quand il me regarde il me donne la chair de poule.

-

Comment veux-tu que je sache? Il croit peut-être que je t'ai fait du mal. Pauvre bête! Je n'ai aucune raison de lui en vouloir. Je ne le comprends que trop bien. Il t'aime. Il ne te voit plus rentrer. Il croit que c'est ma faute.

-

Oui, mon chéri. C'est entendu, mais c'est un chien. Malgré son intelligence, il ne peut pas le deviner.

-

Mais, je ne sais pas, mon chéri! Comment veux-tu que je sache? On n'est plus soi-même. Songe que j'ai déchiré tout le paquet de mes photographies d'un seul coup, sans m'en apercevoir. Même pour un homme ce serait un tour de force.

-

Allô! Allô! Madame, retirez-vous! Vous êtes avec des abonnés. Allô!

-

Mais non, Madame.

-

Mais, Madame, nous ne cherchons pas à être intéressants. Si vous nous trouvez ridicules, pourquoi perdez-vous votre temps au lieu de racchrocher?

-

Oh!

-

Ne te fâche pas...

-

Enfin!

-

Non.. Non. Elle a raccroché après avoir dit cette chose ignoble. Tu as l'air frappé.

-

Si, tu es frappé, je connais ta voix.

-

Mais, mon chéri, cette femme doit être très mal et elle ne te connaît pas. Elle croit que tu es comme les autres hommes.

-

Mais non, mon chéri, ce n'est pas du tout pareil. Pour les gens, on s'aime ou on déteste. Les ruptures sont des ruptures. Ils regardent vite. Tu ne leur feras jamais comprendre...tu ne leur feras jamais comprendre certaines choses. Le mieux est de faire comme moi et de s'en moquer complètement. Oh!

-

Rien! Je crois que nous parlons comme d'habitude et puis tout à coup la vérité me revient. Dans le temps, on se voyait. On pouvait perdre la tête, oublier ses promesses, risquer l'impossible, convaincre ceux qu'on adorait en les embrassant, en s'accrochant à eux. Un regard pouvait changer tout. Mais avec cet appareil, ce qui est fini est fini. Sois tranquille. On ne se suicide pas deux fois. Je ne saurais pas acheter un revolver... Tu me vois pas achetant un revolver.

-

Où trouverais-je la force de combiner un mensonge, mon pauvre adoré?

-

Ja, mij! Ik zweer je dat hij mij angst aanjaagt. Hij eet niet meer. Hij beweegt niet. En als hij naar me kijkt bezorgt hij me kippevel.

-

Hoe wil je dat ik dat weet? Hij denkt misschien dat ik je iets aangedaan heb. Arm beest! Ik kan het hem niet kwalijk nemen. Ik begrijp het maar al te goed. Hij houdt van je. Hij ziet je niet meer komen. Hij denkt dat dat mijn schuld is.

-

Ja, mijn schat. Dat begrijp ik, maar het is een hond. Ondanks zijn intelligentie, begrijpt hij dit niet.

-

Maar ik weet het niet, liefste! Hoe wil je dat ik dat weet? Je bent jezelf niet meer. Stel je voor, ik heb mijn hele stapel foto's in een ruk verscheurd, zonder het te merken. Zelfs voor een man zou dat nog een hele klus zijn.

-

Hallo! Hallo! Mevrouw, hangt U op! Wij zijn abonnees. Hallo!

-

Welnee, Mevrouw!

-

Maar, Mevrouw, we proberen helemaal niet interessant te zijn. Als U ons zo belachelijk vindt, waarmee verdoet U dan Uw tijd in plaats van op te hangen?

-

Oh!

-

Wind je niet op...

-

Nou ja!

-

Nee. Nee. Zij heeft opgehangen na die gemene opmerking. Je lijkt wel gekwetst.

-

Ja, je bent gekwetst, ik ken je stem.

-

Maar, lieverd, die vrouw moet verschrikkelijk gestoord zijn en ze kent je niet. Ze denkt dat jij net als alle andere mannen bent.

-

Maar nee, lieveling, dat is helemaal niet hetzelfde. Voor de mensen houd je van elkaar of je haat elkaar. Uit is uit. Ze oordelen zo snel. Sommige dingen...sommige dingen zullen ze nooit begrijpen.... Het beste is om te doen zoals ik, en volledig de spot met ze te drijven. Oh!

-

Niets! Ik bedenk me dat we praten als normaal en plotseling komt de waarheid bij me boven. Vroeger zag je elkaar. Je kon je hoofd verliezen, beloftes niet nakomen, het onmogelijke riskeren, hen waar je dol op was overrompelen en ze omhelzen, zich aan hen vastklampen. Een blik kon alles weer goedmaken, maar met dit apparaat, is afgelopen wat afgelopen is. Wees rustig. Men pleegt geen twee keer zelfmoord. Ik zou geen revolver weten te kopen... Je ziet mij toch geen revolver kopen.

-

Waar zou ik de kracht moeten vinden om een leugen in elkaar te draaien, mijn arme schat.

-

Aucune... J'aurais dû avoir du courage.
Il y a des circonstances où le mensonge est utile.
Toi, si tu me mentais pour rendre la séparation
moins pénible...

-
Je ne dis pas que tu mentes. Je dis; si tu mentais
et que je le sache. Si, par exemple, tu n'étais pas
chez toi, et que tu me dises..

-
Non, non, mon chéri! Ecoute.... Je te crois.

-
Si, tu prends une voix méchante. Je disais simplement
que si tu me trompais par bonté d'âme et que je m'en
aperçoive, je n'en aurais que plus de tendresse pour toi.
Allô! Allô! Mon Dieu, faite qu'il redemande. Mon Dieu, faite
qu'il me redemande. Mon Dieu, faite
qu'il redemande. Mon Dieu, faite qu'il redemande.
Mon Dieu, faite..

on sonne

On avait coupé.

J'étais en train de te dire que si tu me mentais par bonté
et que je m'en aperçoive, je n'en aurais que plus de
tendresse pour toi.

-
Bien sûr...

-
Tu es fou! Mon amour... Mon cher amour.
Je sais bien qu'il le faut, mais c'est atroce. Jamais
je n'aurai ce courage. Oui. On a l'illusion d'être
l'un contre l'autre et brusquement on met des caves,
des égouts, toute une ville entre soi. J'ai le fil autour
de mon cou. J'ai ta voix autour de mon cou. Ta voix
autour de mon cou. Il faudrait que le bureau nous
coupe par hasard.

-
Oh! Mon chéri! Comment peux-tu imaginer que je pen-se
une chose si laide? Je sais bien que cette opération
est encore plus cruelle à faire de ton côté que du mien...

-
Non...

-
Non...

-
A Marseille? Ecoute, chéri, puisque vous serez à
Marseille après-demain soir, je voudrais.... enfin
j'aimerais.... j'aimerais que tu ne descendes pas à l'hôtel
où nous descendons d'habitude.
Tu n'es pas fâché?

-
Parce que les choses que je n'imagine pas n'existent pas,
ou bien elles existent dans une espèce de lieu très vague
et qui fait moins de mal....tu comprends?

-
Merci... Merci. Tu es bon. Je t'aime. Alors, voilà. J'allais
dire machinalement: à tout de suite.
J'en doute. Oh! C'est mieux. Beaucoup mieux.
Mon chéri.... Mon beau chéri. Je suis forte.
Dépêche-toi. Vas-y. Coupe! Coupe vite!
Je t'aime, je t'aime, je t'aime, je t'aime....
t'aime.

rideau

texte de Jean Cocteau 1932
musique de Francis Poulenc 1959

Geen enkele... Ik zou de moed gehad moeten hebben.
Er zijn omstandigheden waarin een leugen zinvol is.
Als jij me zou beliegen om onze scheiding minder pijnlijk
te maken...

-
Ik zeg niet dat je liegt. Ik zei, als je zou liegen en
dat ik het zou weten. Als je, bijvoorbeeld, niet thuis
zou zijn, en tegen me zou zeggen...

-
Nee, nee, lieveling. Luister... Ik geloof je.

-
Ja, je neemt een boze stem aan. Ik zei eenvoudigweg,
dat als jij me bedroog om bestwil en dat ik het zou
merken, dat ik dan nóg alleen maar tederheid voor je
zou voelen. Hallo! Hallo! Mijn God, maak dat hij terugbelt.
Mijn God, maak dat hij terugbelt. Mijn
God, maak dat hij terugbelt. Mijn God, maak dat hij
terugbelt. Mijn God, maak...

de telefoon gaat over

We werden verbroken.

Ik stond op het punt je te zeggen, dat als jij me
beloog voor mijn bestwil, en ik het zou merken, dat
ik dan nog alleen maar tederheid voor je zou voelen.

-
Natuurlijk.

-
Je bent gek!
Mijn liefste... Mijn allerliefste. Ik weet dat het moet, maar
het is vreselijk. Nooit zou ik die moed hebben.
Ja. Je hebt het gevoel dat je tegen elkaar aan ligt, en
plotseling zitten er kelders, riolen, een hele stad tussen.
Ik heb de draad om mijn nek. Ik heb je stem om mijn nek.
Je stem rondom mijn hals. De centrale zou ons
per ongeluk moeten afsnijden.

-
Oh, lieveling! Hoe kun je denken dat ik zo iets
slechts over je denk Ik weet heel goed dat deze hele
geschiedenis voor jou nog erger is dan voor mij..

-
Nee..

-
Nee..

-
Naar Marseille? Luister, schat, als je overmorgen-
avond in Marseille bent zou ik willen.... wel, dan
zou ik het fijn vinden.... ik zou zou het fijn vinden,
als je niet in het hotel verblijft waar wij gewoonlijk
verblijven. Ben je niet boos?

-
Omdat de dingen die je je niet voor kunt stellen ook
niet bestaan, of wel, ze bestaan wel, maar op een plek
waar ze minder pijn doen....begrijp je?

-
Dankje... Dankjewel. Je bent lief. Ik hou van je.
Nu, daar gaat hij dan. Ik wou automatisch zeggen:
tot zo meteen. Ik twijfel. Oh! Dat is beter. Veel beter.
Lievelling.... Mijn mooie lieveling. Ik ben sterk.
Haast je. Ga er vandoor. Hang op! Hang snel op!
Ik hou van je, ik hou van je, ik hou van je, ik hou
van je..... hou van je.

doek

vertaling door Marcel Sijm 1998